UNODC | The Doha Declaration: PROMOTING A CULTURE OF LAWFULNESS | GLOBAL JUDICIAL INTEGRITY NETWORK

Hâkimlerin Sosyal Medya Kullanmasına İlişkin Bağlayıcı Olmayan Kurallar

YARGIDA DÜRÜSTLÜK KÜRESEL AĞI TARAFINDAN YAYIMLANMIŞTIR

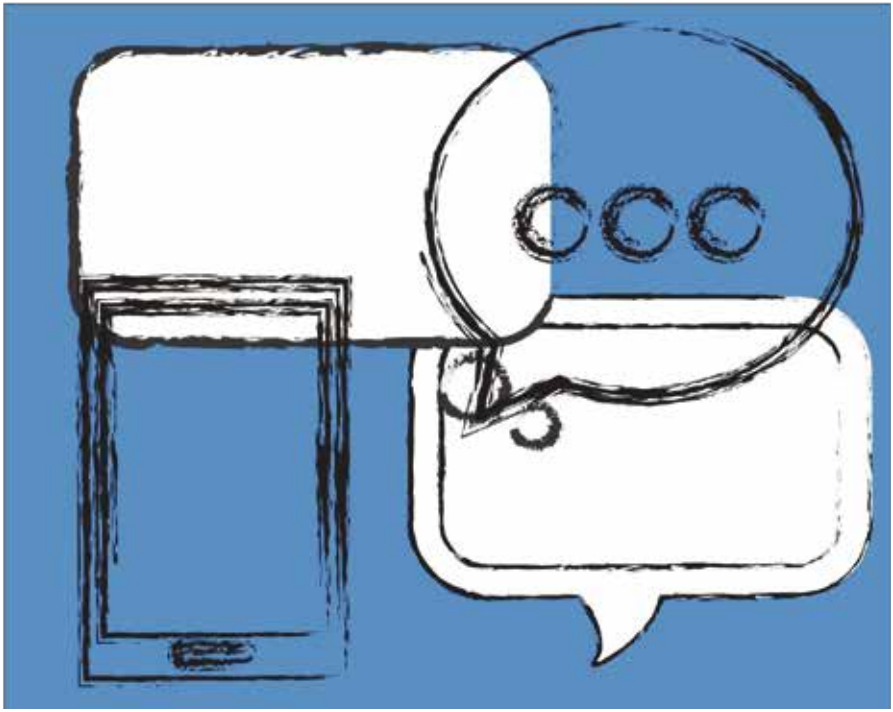

Güçlü bireyler.
Güçlü toplumlar.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER UYUŞTURUCU VE SUÇ OFİSİ

Viyana 2019

HÂKİMLERİN SOSYAL MEDYA KULLANMASINA İLİŞKİN BAĞLAYICI OLMAYAN KURALLAR

CC BY NC ND

“YARGITAY ETİK, ŞEFFAFLIK VE GÜVEN PROJESİ”

Bu kitap, UNODC’nin Hâkimlerin Sosyal Medya Kullanmasına İlişkin Bağlayıcı Olmayan Kurallarının, Türkiye Cumhuriyeti Yargıtay Başkanlığı tarafından yapılan çevirisidir.

Bu kitap, Yargıtay Başkanlığı tarafından finanse edilen ve Yargıtay Başkanlığı ile UNDP tarafından yürütülen “Yargıtay, Etik, Şeffaflık ve Güven Projesi” kapsamında hazırlanmış ve basılmıştır.

Kitaba elektronik ortamda
https://www.yargitay.gov.tr/documents/ek1-1615980710.pdf
ve
https://www.unodc.org/res/ji/import/international_standards/social_media_guidelines/Social_Media_Turkish.pdf
adreslerinden ulaşabilirsiniz.

Editör:

Dr. Mustafa SALDIRIM, ***Yargıtay Genel Sekreter Yardımcısı***

Çevirenler:

Gözde ORUÇ, ***Yargıtay Yargı Reformu Birimi***

Dr. Seda DURAL, ***Yargıtay Yargı Reformu Birimi***

SUNUŞ

Günümüzde sosyal yaşamın önemli bir parçası hâline gelen sosyal medya kullanımı, geniş çeşitlilikte sunduğu erişim imkânları nedeniyle bir yandan hâkimlerin hizmet ettiği toplumu daha iyi anlaması bakımından önemli fırsatlar sunarken, diğer yandan halkın mahkemelerin bağımsızlığına, tarafsızlığına ve dürüstlüğüne duyduğu güvenin zedelenmesine ilişkin riskler taşımaktadır. Bu nedenle hâkimlerin yargı etiği standartları ile tam bir tutarlılık içinde sosyal medyayı kullanmaları amacıyla yol gösterici nitelikte etik kurallara, rehberlere ve eğitimlere ihtiyacı bulunmaktadır.

Yargıtay 2017 yılında Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyinin en yüksek standartlarına sahip bir yargı etiği sistemi geliştirirken bu konuyu açıkça etik ilkelerinde düzenleyen dünyadaki öncü yargı kurumlarından biri olmuştur. Yargıtay Yargı Etiği İlkelerinin 4.7'nci maddesine göre, "Hâkim, sosyal medya kullanırken öz denetim yapmak suretiyle siyasi, etnik, mezhepçi, cinsiyetçi ve benzeri paylaşım yapmaz." Bunun yanında Yargıtay Yargı Etiği Danışma Kurulu da hâkimlerin sosyal medya kullanmasına ilişkin verdiği kararlarında bu konuyu farklı açılardan ele alarak, çeşitli ilkeler ve standartlar belirlemiştir.

Sosyal medyanın yargı mensupları tarafından kullanılmasına ilişkin endişelerin uluslararası alanda yoğunlaşması nedeniyle küresel yargı da bu konuya kayıtsız kalmamış, 2018 yılında Birleşmiş Milletler çatısı altında kurulan "Yargıda Dürüstlük Küresel Ağı" çalışmaları kapsamında "Hâkimlerin Sosyal Medya Kullanmasına İlişkin Bağlayıcı Olmayan Kurallar" geliştirilmiştir. Bunun yanında Bangalor Yargı Etiği İlkeleri temel alınarak oluşturulan yargı etiği eğitim programlarına hâkimlerin sosyal medya kullanmasına ilişkin içerikler de dahil edilmiştir.

Hâkimlerin sosyal medya kullanmaları sırasında yargı etiği ilke, kural ve standartlarına uymalarına yardımcı olmayı amaçlayan ve Yargıtay tarafından Türkçe'ye çevrilen bu Rehber'in hukukçulara yararlı olmasını temenni ederim.

Mehmet AKARCA
Yargıtay Başkanı

BAŞLANGIÇ

2015 yılında gerçekleşen 13. Birleşmiş Milletler Suçun Önlenmesi ve Ceza Adaleti Kongresinde kabul edilen Doha Deklarasyonunun uygulanmasına ilişkin Küresel Program, Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC) tarafından üye devletlere Doha Deklarasyonunun uygulanmasında yardımcı olmak üzere başlatılmıştır. Deklarasyon üye devletlerin, "Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi uyarınca yolsuzluğu önleme, yolsuzlukla mücadele için her türlü çabayı gösterme ve kamu yönetiminde şeffaflığı artıracak önlemler alma, ceza adalet sistemlerinin dürüstlüğünü ve hesap verebilirliğini teşvik etme amaçlı tedbirleri uygulama" şeklindeki taahhütlerini yinelemektedir.

Bu hedeflere ulaşmak için Küresel Programın Yargıda Dürüstlük bileşeni çerçevesinde atılan ilk adımlardan biri, Nisan 2018'de Avusturya'nın Viyana kentinde Yargıda Dürüstlük Küresel Ağı'nın kurulması olmuştur. Bu Ağ, adalet sisteminde dürüstlüğün güçlendirilmesi ve yolsuzluğun önlenmesinde yargı sistemlerine destek olan bir platformdur.

Nisan 2018'de gerçekleşen Yargıda Dürüstlük Küresel Ağı'nın açılış toplantısı süresince ve 2017 yılında uygulanan çevrimiçi bir anket aracılığıyla, dünyanın dört bir tarafından gelen hâkimler ve diğer adalet sektörü paydaşları sosyal medyanın yargı mensupları tarafından kullanılmasına ilişkin endişelerini ifade etmişlerdir. Bu endişeler aynı zamanda, açılış toplantısının sonunda kabul edilen ve Ağ'ın önceliklerinin belirlendiği Yargıda Dürüstlük Deklarasyonunda dile getirilmiştir. Deklarasyon, özellikle yeni bilgi teknolojisi araçlarının ve sosyal medyanın ortaya çıkardığı zorluklar da dâhil olmak üzere, yargıda dürüstlük ve yargıda bağımsızlık ile ilgili güçlüklerle mücadele ederken hâkimlere yardımcı olmak amacıyla rehber materyaller ve diğer bilgilendirici ürünler geliştirilmesinin önemini vurgulamıştır.

Bunu göz önünde bulundurarak Yargıda Dürüstlük Küresel Ağı bir dizi uluslararası ve bağlayıcı olmayan, (a) konuyu ele almak isteyen yargı mensuplarına ilham kaynağı olarak hizmet edebilecek ve (b) hâkimleri sosyal medya kullanmanın çeşitli riskleri ve fırsatları hakkında bilgilendirecek kılavuz hazırlamaya başlamıştır. Bu

girişimin bir parçası olarak Kasım 2018'de Avusturya'nın Viyana kentinde Birleşmiş Milletler Genel Merkezi'nde bir Uzman Grubu Toplantısı yapılmış ve aynı yıl içinde sosyal medya kullanırken hâkimlerin hangi zorluklarla karşı karşıya olduklarını belirlemek için dünya çapında bir anket başlatılmıştır.

Aşağıdaki metin ve tavsiyeler, Uzman Grubu Toplantısı sırasında geçen tartışmalar, uygulanan anketlerin çıktıları ve Ağ katılımcıları ile yapılan geniş kapsamlı istişareler sonucunda oluşturulmuştur.

HÂKİMLERİN SOSYAL MEDYA KULLANMASINA İLİŞKİN BAĞLAYICI OLMAYAN KURALLAR

ÖNSÖZ

Sosyal medya çok sayıda topluluklar ve insanlar hakkındaki bilgilerin toplanma, iletilme ve yayılma şeklini değiştirerek sosyal yaşamın önemli bir parçası hâline gelmiştir.

Yargı görevinin mahiyeti ve halkın mahkemelerin dürüstlüğü ve tarafsızlığına duyduğu güvenin hayati önemi göz önüne alındığında, sosyal medyanın hâkimler tarafından hem bireysel hem de toplu olarak kullanılması, belli soruları ve ele alınması gereken etik riskleri doğurmaktadır.

Hâkimler diğer vatandaşlar gibi ifade, inanç, dernek kurma ve toplanma özgürlüğü hakkına sahip olsalar da her zaman yargı makamının itibarını, yargının bağımsızlığını ve tarafsızlığını koruyacak şekilde davranmalıdır. Bir hâkimin sosyal medyayı kullanma şekli, tüm hâkimlere yönelik kamusal algıyı ve genel olarak yargı sistemlerine duyulan güveni etkileyebilir.

Sosyal medyanın hâkimler tarafından kullanılması karmaşık bir konudur. Bir yandan, hâkimlerin sosyal medya kullanmalarına ilişkin bazı örnekler, bu hâkimlerin taraflı oldukları veya uygunsuz dış etkenlere maruz kaldıkları şeklinde algılanan durumlara sebep olmuştur. Öte yandan, sosyal medya hâkimlerin uzmanlık alanlarına erişiminin yayılması, halkın hukuk anlayışının artırılması ve hâkimlerin hizmet verdiği topluluklara açık adalet ve yakınlık ortamı geliştirmesi için fırsatlar yaratabilir. Ek olarak, sosyal medyanın hâkimlerin çevrimiçi suistimale veya tacize uğradıkları bir platform olarak kullanıldığı durumlar da olmuştur.

Evrensel olarak tanınan Bangalor Yargı Etiği İlkeleri, her hâkimin iş ve özel hayatına rehberlik etmesi gereken 6 temel değeri; bağımsızlık, tarafsızlık, dürüstlük, mesleğe yaraşırlık, eşitlik,

ehliyet ve özen şeklinde belirlemiştir. Sosyal medyayı kullanırken, hâkimlere her zaman Bangalor İlkeleri ve beraberindeki detaylı Yorum[1] kitabı rehberlik etmelidir. Ancak bu belgeler taslak olarak ilk hazırlandığında, sosyal medya platformlarının mevcut olmadığı, bu nedenle hiçbir belgede bu konuda özel bir atıf bulunmadığı, sosyal medya platformlarının yaratabileceği benzersiz zorluklar ve fırsatlar hakkında önerilerin yer almadığı unutulmamalıdır.

Günümüzde, her bir platformun farklı hizmetler sunduğu, farklı etkileşim fırsatları sağladığı ve farklı kitleleri hedeflediği çeşitli sosyal medya platformları bulunmaktadır. Bu nedenle, farklı platformlar için içerik, çeşit ve kullanım sıklığı bakımından farklı beklentiler ortaya çıkabilir. Ayrıca, çoğu sosyal medya platformu sürekli olarak gelişmektedir. Sonuç olarak, sosyal medya platformunun mahiyetine ve çeşidine bağlı olarak farklı yaklaşımlar uygun olabilir.

Sosyal medya, geniş çeşitlilikte çevrimiçi bağlantı olanakları ile hâkimlerle olan ilişkiler bakımından fırsatları artırmaktadır. Bu durumun, diğerlerinin yanı sıra tek taraflı iletişim, taraflılık, önyargı, dış etkenlerle ilgili kurallar ve ilkeler üzerinde etkisi olabilir.

Sosyal medya bağlamında "arkadaşlık", "takip etme" gibi kavramlar genellikle geleneksel kullanımdan farklıdır. Bazı durumlarda, bu kavramlar bir (gazete yazarı gibi) içerik sağlayıcı ile bir okuyucu veya abone arasında kurulan ilişkiden daha fazlasını ifade etmeyebilir. Diğer durumlarda ise çevrimiçi etkileşimin derecesi daha kişisel ve hatta mahrem hâle gelebilir ve bu nedenle hâkim açısından ihtiyatlı olmayı, geleneksel çevrimdışı ilişkilerde kurulan ilişkilere benzer şekilde muhtemel bir açıklamayı, davadan el çektirmeyi, hâkimin reddini veya diğer eylemleri gerektirecektir. Bunların çoğu, sosyal medya platformunun niteliğine ve kullanıcıları arasındaki iletişimi kolaylaştırmak için geliştirdiği yöntemlere bağlı olacaktır.

---

1 https://www.unodc.org/res/ji/import/international_standards/commentary_on_the_bangalore_principles_of_judicial_conduct/bangalore_principles_turkish.pdf Erişim: 21.2.2021

Aşağıda hem hâkimlere hem de yargıda görev alanlara (davranışlarının yargının dürüstlüğü ve halkın yargıya olan güveni üzerinde bir etkisi olabileceği göz önünde bulundurulan yargıda görevli diğer kişilere ve mahkeme personeline) rehberlik etmek, ayrıca farklı sosyal medya platformlarının, uluslararası ve bölgesel yargı etiği standartları, etik ve mevcut etik ilkeler ile tutarlı bir şekilde kullanılmasına ilişkin hâkimlerin nasıl yönlendirileceği ve eğitileceği konusunda daha geniş bir çerçeve sunmak amaçlanmıştır.

Son olarak, hâkimlerin sosyal medya kullanımı ile ilgili çeşitli soruların ele alınması ve onlara sağlanacak rehberlik ve eğitimlerin uyarlanması sırasında hem kültürel hem de hukuk geleneklerindeki farklılıklar da dikkate alınmalıdır.

SOSYAL MEDYA KULLANIMI VE HÂKİMLERİN FARKINDALIĞINA İLİŞKİN RİSKLER VE FIRSATLAR

1. Hem vatandaş olarak hem de yargı görevlerinde hâkimlerin hizmet ettikleri topluluklara katılması önemlidir. Bu türden bir katılımın giderek daha fazla çevrimiçi aktiviteler içerdiği bir dönemde, hâkimlerin sosyal medyaya uygun bir şekilde dâhil olmaları yasaklanmamalıdır. Bununla birlikte, bu tür yargısal katılımın sağlayacağı kamusal yarar ile halkın yargıya olan güveni, adil yargılanma hakkı ve bir bütün olarak yargı sisteminin bağımsızlığı, dürüstlüğü ve tarafsızlığına duyulan ihtiyaç dengelenmelidir.
2. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri ve diğer mevcut uluslararası, bölgesel ve ulusal kurallar, standartlar, yargı etiği gelenekleri ve etik ilkeler hâkimlerin gerçek hayatlarında geçerli olduğu kadar dijital yaşamları için de geçerlidir. Sosyal medya ilginç zorluklar ve fırsatlar doğurarak Bangalor İlkelerini farklı şekillerde ele almayı gerektirir ve hâkimler de bunun farkında olmalıdır. Ayrıca hâkimlerin bu teknolojiden yararlanma konusunda takdirlerini kullanmaları için ilave bilgi gereksinimleri de olabilir. Bununla birlikte, bu gibi ek gereklilikler, herhangi bir zamanda kullanımda olan bazı teknolojilere özgü olmamalı, genel uygulanabilirliği olmalıdır.

3. Sosyal medyayı kullanıp kullanmadıklarına bakılmaksızın hâkimler, karar verebilecekleri davalarda nasıl delil üretileceği hususu dâhil olmak üzere, genel bir sosyal medya bilgisine sahip olmalıdır. Hâkimler ayrıca yapay zekâ destekli teknoloji dâhil olmak üzere mevcut çevrimiçi iletişim araçları ve teknolojileri hakkında bilgiye dayalı bir anlayışa sahip olmalıdır.

4. Hâkimler hem kendileri hem de aile üyeleri, yakın arkadaşları ve mahkeme personeli tarafından kişisel sosyal medya kullanımının yararları, riskleri ve tehlikeleri konusunda özel eğitim almalıdır.

5. Hâkimlerin bireysel olarak sosyal medya kullanımı, yargı makamının ahlaki otoritesini, dürüstlüğünü, nezaketini ve itibarını korumalıdır.

6. Hâkimler bağlantı ve ifadenin çevrimiçi oluşturulmasının pratik yönlerinin farkında olmalı ve bunları dikkate almalıdır. Bu yönler; daha büyük ağlara yaygınlaşma veya kamuya açıklık açısından potansiyel olarak daha geniş bir erişim ve ifadelerin daha fazla kalıcılığının yanı sıra nispeten ("beğenme" gibi) küçük ve gelişigüzel eylemlerin veya başkaları tarafından sunulan bilgilerin farklı şekillerde aktarılmasını içerir.

7. Hâkimler mahkemelerin daha iyi anlaşılmasının kolaylaştırılması ve adalete erişim kavramları hakkında hukukçu ve sivil toplum yardımı almaya teşvik edilir. Bu bağlamda hâkimler, mahkemelerin veya yargı mercilerinin yetkili organlarının çevrimiçi topluluklar ile sosyal medyanın sunduğu fırsatları etraflıca değerlendirip buna göre hareket edebileceğinin farkında olmalıdır.

8. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri ve bu ilkelerin Yorumunun, hâkimlerin halkı ve hukukçuları eğitmesini veya kamuya açık şekilde yorum yapmasını uygun bulduğu durumlarda, diğer iletişim biçimlerine ek olarak sosyal medya da kullanılabilir.

9. Hâkimler, sosyal medya kullanma derecelerinin yargısal görevlerini ehliyet ve özenle ifa etmelerini olumsuz yönde etkilemesine izin vermemelidir.

10. (Bireyselin aksine) mahkemelerin kurumsal olarak sosyal medyayı kullanması mahkemeleri ve yargıyı anlama, onlara saygı duyma konusunda *(a)* adalete erişim, *(b)* adalet yönetimi, özellikle yargının etkinliği ve dava işlemlerinin hızlandırılması, *(c)* hesap verebilirlik, *(d)* şeffaflık ve *(e)* kamu güveni gibi konuları tanıtmak için uygun şartlar altında değerli bir araçtır.

11. Dava için çevrimiçi portallar oluşturmaya çalışan mahkemeler, özellikle sosyal medya platformlarının veri toplama uygulamaları ile ilgili olarak mahkeme kullanıcılarının bu tür portallara erişmek için sosyal medya profillerini kullanmalarına izin vermenin risklerini dikkate almalıdır.

HÂKİMLERİN SOSYAL MEDYADAKİ KİMLİĞİ

12. Hâkimler, geçerli etik standartlara ve mevcut kurallara aykırı olmaması koşuluyla gerçek adlarını kullanabilir ve yargısal statülerini sosyal medyada açıklayabilir.

13. Bu kılavuzun geliştirilmesi sırasında sosyal medyada hâkimler tarafından takma adların kullanımına ilişkin farklı görüşler paylaşılmış ve bu konuda herhangi bir fikir birliğine varılamamıştır. Bu nedenle, elinizdeki kılavuz takma adların kullanılmasını ne önermekte ne de yasaklamaktadır. Bununla beraber, hâkimlerin sosyal medyadaki davranışlarında meslekleriyle ilgili tüm etik standartlara uymaları gerektiği söylenebilir. Takma adlar asla sosyal medyada etik olmayan davranışlarda bulunmak üzere kullanılmamalıdır. Ek olarak, takma adın kullanılması, gerçek adın veya yasal statünün bilinmeyeceğine dair hiçbir garanti sunmaz.

14. Hâkimler sosyal medya platformlarının çeşitliliğini göz önünde bulundurmalı ve bazı platformlarda özel ve mesleki kimliklerini birbirinden ayırmanın yararlı olabileceğini kabul etmelidir. Çeşitli sosyal medya platformlarının nasıl çalıştığını ve ne tür bilgilerin çeşitli sosyal medya platformlarında paylaşılmasının gerekli veya uygun olabileceğini anlamak hâkimlerin eğitimi için uygun bir alan olacaktır.

SOSYAL MEDYADA İÇERİK VE DAVRANIŞ

15. Mahkemelerin itibarı, yargının tarafsızlığı ve adalet ile ilgili mevcut ilkeler, sosyal medyadaki iletişimler için de aynı şekilde geçerlidir.

16. Hâkimler, çevrimiçi ortamda yargı bağımsızlığına, dürüstlüğe, mesleğe yaraşırlığa, tarafsızlığa, adil yargılanma hakkına veya halkın yargıya olan güvenine zarar verebilecek görüşler bildirmekten ya da kişisel bilgiler paylaşmaktan kaçınmalıdır. Aynı ilke, hâkimlerin gerçek adlarını veya yargısal statülerini sosyal medya platformlarında açıklamayı tercih edip etmemelerine bakılmaksızın uygulanır.

17. Hâkimler sosyal medya siteleri veya mesaj servisleri aracılığıyla taraflarla, tarafların temsilcileriyle veya kamuoyuyla huzurlarındaki davalar ya da huzurlarına gelmesi muhtemel davalar hakkında paylaşımlarda bulunmamalıdır.

18. Hâkimler bütün sosyal medya platformlarındaki tüm etkileşimlerinde, kullandıkları dil ve tonlama konusunda ihtiyatlı ve profesyonel olmalıdır. Kamuya açıklanması hâlinde yargının itibarını etkileyebilecek sosyal medya içeriğinin her bir öğesini (gönderiler, gönderilere yorumlar, durum güncellemeleri, fotoğraflar vs.) düşünmek faydalı olabilir. Başkaları tarafından yüklenen sosyal medya içeriğine tepki verirken de aynı ihtiyatla davranılmalıdır.

19. Hâkimler, insanların onurunu göz önünde bulundurmalı ve saygılı davranmalı, sosyal medyayı başkalarının endişelerini küçümsemek için kullanmamalı ya da yasaklanmış bir temele dayalı şekilde ayrımcılık yapan açıklamalar yapmamalıdır.

20. Sosyal medyanın, dava taraflarının çevrimiçi olarak araştırılmasını ve mahkemenin önündeki delillerin içinde yer almayan şeylerin keşfedilmesini kolaylaştırdığı kabul edilmektedir. Farklı yargı sistemlerinin delil kurallarına tabi olarak hâkimler, taraflar ve tanıklar da dâhil olmak üzere bir davayla ilgili yönleri çevrimiçi aramaktan kaçınmalıdır. Çünkü böyle bir davranış, potansiyel olarak hâkimin dava konusunda kararını etkileyebilir (veya kararını etkilediğine dair bir algıya yol açabilir).

21. Hâkimler, kürsüye çıkmadan önce yayımladıkları herhangi bir dijital içeriğin, halkın hâkimlerin tarafsızlıklarına veya genel olarak yargının tarafsızlığına olan güvenine zarar verebileceğini dikkate almalıdır. Hâkimler, böyle bir içeriğin açıklanması ve kaldırılması konusunda yargı sistemlerinin geçerli kurallarına uymalıdır. Hiçbir kural yoksa hâkimler bu içeriği kaldırmayı düşünebilir. Bu içeriği kaldırmanın doğru olup olmayacağı ve bunun nasıl yapılacağı konusunda tavsiye almaları gerekebilir.

22. Bir hâkim çevrimiçi hakarete veya tacize uğramışsa, kıdemli meslektaşlarından veya diğer yargı mekanizmalarından tavsiye almalı, ancak doğrudan yanıt vermekten kaçınmalıdır. Yargı sistemleri, çevrimiçi taciz veya istismarla nasıl başa çıkılacağı konusunda hâkimler için rehberlik sağlamaya teşvik edilmektedir.

23. Hâkim ilgi alanlarını takip etmek için sosyal medya platformlarını kullanabilir. Kendi "yankı odaları"nı (echo chambers) oluşturmaktan kaçınmak için çeşitli konu başlıkları veya yorumcular takip edilmeye değer olabilir. Bununla birlikte bir hâkim, halkın hâkimin tarafsızlığına veya genel olarak yargının tarafsızlığına olan güvenine zarar verebilecek belirli çıkar gruplarını, kampanyaları ya da yorumcuları takip etmekten veya beğenmekten kaçınmalıdır.

24. Hâkimler sosyal medya hesaplarını doğrudan veya dolaylı olarak kendilerinin ya da üçüncü kişilerin finansal veya ticari çıkarları için kullanmadıklarından emin olmalıdır.

ÇEVRİMİÇİ ARKADAŞLIKLAR VE İLİŞKİLER

25. Hâkimler, sosyal medyada "arkadaşlık", "takip etme" vb. kavramların geleneksel kullanımdan farklı olabileceğinin ve daha az samimi veya yakın görünebileceğinin farkında olmalıdır. Bununla birlikte, çevrimiçi veya diğer türlü etkileşimin derecesinin kişisel olarak daha yakın veya samimi olduğu hâllerde hâkimler, geleneksel çevrimdışı ilişkilerde geçerli olan ihtiyatlı olma, açıklama yapma, davadan el çektirme, hâkimin reddi veya bunlara benzer şekilde diğer eylemleri gerektiren Bangalor Yargı Etiği İlkelerini gözetmeye devam etmelidir.

26. Hâkimler geçmiş ve mevcut sosyal medya hesaplarını periyodik olarak denetlemeli ve gerektiğinde içeriği ve ilişkileri gözden geçirmelidir.
27. Hâkimler takipçileri, arkadaşları ve benzerlerini arkadaşlıktan çıkarmamanın veya engellememenin makul olarak taraflılık veya önyargı görüntüsü yaratabileceği durumlarda, uygun davranış kuralları geliştirmeli ve bunları tutarlı bir şekilde uygulamalıdır.
28. Çevrimiçi arkadaşlıklar ve bağlantılar kurarken veya çevrimiçi arkadaşlık isteklerini kabul ederken, hâkimlerin dikkatli ve özenli olmaları onlar açısından sağduyulu ve akıllıca bir davranış olacaktır.
29. Çevrimiçi ilişkiler veya içerikle ilgili herhangi bir belirsizlik olduğunda, hâkimler onaylı sosyal medya uzmanları veya yargı sistemleri tarafından sağlanan yargı etiği danışmanlarından rehberlik almaları yönünde teşvik edilir.
30. Hâkimler davanın taraflarından veya onların yasal temsilcilerinden gelen arkadaşlık isteklerini kabul etmekten veya onlara arkadaşlık isteği göndermekten yahut onlarla başka herhangi bir sosyal medya etkileşiminde bulunmaktan kaçınmalıdır. Aynı durum tanıklar veya diğer bilinen ilgili kişiler için de geçerlidir.
31. Hâkimler, bir hâkimin etik yükümlülükleri hakkında birinci derece akrabalar, yakın arkadaşlar, mahkeme personeli gibi kişileri nasıl bilgilendirecekleri ve sosyal medya kullanımının bu yükümlülüklere uymayı nasıl zayıflatabileceği konusunda eğitim almalıdır.

GİZLİLİK VE GÜVENLİK

32. Hâkimlere kişisel, mesleki ve kurumsal dürüstlük ile korumayı sağlamak amacıyla kullandıkları sosyal medya platformlarının güvenlik ve gizlilik politikaları, kuralları ve ayarları hakkında bilgi edinmeleri, periyodik olarak bunları gözden geçirmeleri ve dikkatli olmaları tavsiye edilir.

33. Ayarlardan bağımsız olarak, hâkimlere sosyal medyada kamuoyunun bilmesi hâlinde utanç verici veya uygunsuz olabilecek herhangi bir yorum yapmamaları veya herhangi bir davranışta bulunmamaları tavsiye edilir.

34. Hâkimler, sosyal medyada kişisel bilgileri paylaşmanın riskleri ve uygunluğu hakkında bilinçli davranmalıdır. Hâkimler, sosyal medya paylaşımlarında konumlarını veya benzer bilgileri doğrudan ya da dolaylı olarak ifşa edecek gizlilik ve güvenlik risklerinin özellikle farkında olmalıdır. Buna ek olarak, hâkimler aktif sosyal medya kullanıcısı olmasalar bile aile üyeleri, yakın arkadaşları, mahkeme personeli vb. tarafından sosyal medya kullanımından kaynaklanan gizlilik ve güvenlik risklerinin ortaya çıkabileceğinin farkında olmalıdır.

35. Hâkimler, sosyal medyada nasıl algılandıklarının yalnızca sosyal medyayı aktif kullanmalarına bağlı olmadığının, aynı zamanda iletişim kendileri tarafından talep edilmemiş olsa bile hangi bilgileri aldıklarına ve kimlerden aldıklarına da bağlı olabileceğinin farkında olmalıdır.

36. Sosyal medyayı kullanıp kullanmadıklarına bakılmaksızın, sosyal medya platformlarında hızla yayılabilen fotoğraflar çekilebileceği veya kayıtlar alınabileceği için hâkimler toplum içinde nasıl davrandıklarına dikkat etmelidir.

37. Mahkemeler ve yargı sistemleri, hâkimlerin sosyal medya kullanımı hakkında eğitim almalarına öncelik vermeli ve bunu kolaylaştırmalıdır.

EĞİTİM

38. Hâkimlere düzenli aralıklarla ilgili soru ve sorunlara yönelik eğitim verilmelidir. Örneğin,

    i. Kullanımda olan sosyal medya platformları hangileridir?

    ii. Bu platformlar nasıl işliyor?

    iii. Bu platformlara katılmanın faydaları nelerdir?

iv. Bu platformlara katılmanın potansiyel riskleri veya sonuçları nelerdir?

v. Hâkimler kendi güvenliklerini korumak ve yargının bağımsızlığını, mesleğin itibarını ve halkın güvenini sağlama yükümlülüklerini yerine getirmek için sosyal medyayı uygun bir ketumiyetle nasıl kullanmalıdır?

vi. Hâkimlerin güvenlik risklerine maruz kalmamalarını ve onların hâkim olarak yükümlülüklerini başarıyla yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla aile üyeleri üzerlerine düşen roller konusunda nasıl yeterince bilgilendirilebilirler?

vii. Mahkeme personelinin sosyal medyayı kullanmasının, halkın yargıya olan güveni, yargının dürüstlüğü, tarafsızlığı ve bağımsızlığı üzerinde nasıl bir etkisi de olabilir?

viii. Mahkemede görülmekte olan bir dava ile ilgili olarak tarafları araştırmaktan ve delillerin bir parçası olmayan şeyleri keşfetmekten neden kaçınılmalıdır?

39. Yeni atanan hâkimlere eğitim verilmelidir. Ek olarak, hâkimlere belirli bir düzeyde istikrarlı ve devamlılığa dayalı eğitim verilmeli, mümkünse bu eğitim elektronik olarak da erişilebilir olmalıdır.

40. Gerektiğinde soruşturma ve tavsiye için süreklilik arz eden güvenilir kaynaklar bulunmalıdır. Yargı, bu tavsiye ve yönlendirmenin anonim olarak derlenip yayımlanmasını göz önünde bulundurmalıdır. Yargı, sosyal medya kullanımı konusunda hâkimler için başka pratik kılavuzlar hazırlamayı da düşünebilir.

NOTLAR

NOTLAR

The Doha Declaration:
PROMOTING A CULTURE OF LAWFULNESS

GLOBAL
JUDICIAL INTEGRITY
NETWORK